

اخبار اقتصادی روز

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
BANK MARKAZI JOMHOURI ISLAMI IRAN

اداره مطالعات و سازمان‌های بین‌المللی

INTERNATIONAL ORGANIZATIONS AND STUDIES DEPT.

سال: پنجاه و چهارم، شماره ۷۷

تسنه ۱۳ شهریور ماه ۱۳۹۸ (۵ اکتبر ۲۰۱۹)

وضع ارزهای عمده و نرخ‌های بهره: روز چهارشنبه، در خلال افزایش نگرانی‌ها پیرامون رشد اقتصادی جهان به دلیل انتشار آمار کاهش فعالیت‌های کارخانه‌های آمریکا، نرخ دلار در برابر ین به کمترین سطح یک هفته گذشته رسید و در برابر یورو برابری دومین روز متوالی تضعیف شد. مطابق آمارهای روز چهارشنبه، گزارش اشتغال بخش خصوصی آمریکا در ماه سپتامبر کمتر از انتظارات بوده است؛ هرچند برخی فعالان بازار معتقدند؛ با توجه به آمار ضعیف تولیدات کارخانه‌های آمریکا به دلیل تنش‌های تجاری، آمارهای اشتغال این کشور به اندازه نگرانی‌های پیشین، بد نبوده است. شایان ذکر است؛ در ماه سپتامبر، ۱۲۵ هزار شغل به بخش خصوصی آمریکا افزوده شده که کمتر از پیش‌بینی‌ها مبنی بر ۱۴۰ هزار شغل می‌باشد. مطابق آمارهای روز سه‌شنبه، فعالیت‌های کارخانه‌های آمریکا در ماه سپتامبر، با بیشترین سرعت طی یک دهه گذشته کاهش یافته است. بدین ترتیب، آمریکا آخرین کشور است که تولیدات کارخانه‌های آن از چنگ تجاری این کشور با چین آسیب دیده است. روز چهارشنبه، نرخ دلار در برابر ین پس از افت به کمترین سطح یک هفته گذشته (۱۰۷/۰۶) در نهایت ۰/۶ درصد تضعیف گردید و نرخ یورو در برابر دلار ۰/۳ درصد تقویت شد. در این روز، شاخص دلار با ۰/۱ درصد افت به ۹۹/۰۱۴ رسید. شایان ذکر است؛ شاخص دلار پیش از انتشار آمار فعالیت‌های تولیدات کارخانه‌های آمریکا به بالاترین سطح ۲۹ ماه گذشته رسیده بود. روز چهارشنبه، نرخ دلار استرالیا در برابر دلار آمریکا تثبیت و نرخ یورو در برابر دلار به دلیل تداوم تضعیف دلار اندکی تقویت شد. **روز پنجشنبه،** در پی دریافت نشانه‌هایی از رکود اقتصادی آمریکا به دلیل انتشار آمارهای ضعیف از بخش‌های تولیدات کارخانه‌های و خدمات این کشور، نرخ دلار در برابر ین و یورو به ترتیب به کمترین سطح ۱ و ۴ هفته گذشته رسید. به دنبال انتشار این آمارها، انتظارات پیرامون تداوم اقدامات برتری جویانه آمریکا در مقابل سایر اقتصادهای بزرگ جهان و اعمال فشار به فدرال رزرو جهت کند کردن چرخه کاهش نرخ‌های بهره این کشور، افزایش یافت. شایان ذکر است؛ در پی انتشار آمارهای مذکور، احتمال کاهش ۰/۲۵ واحد درصدی نرخ‌های بهره آمریکا در نشست آتی فدرال رزرو، روز پنجشنبه نسبت به روز چهارشنبه از ۷۷ درصد به حدود ۹۲/۵ درصد افزایش یافت. مطابق آمارهای روز پنجشنبه، شاخص بخش خدمات موسسه مدیریت عرضه، در ماه سپتامبر نسبت به ماه قبل از ۵۶/۴ واحد (کمترین سطح ۳ سال گذشته در خلال افزایش نگرانی‌ها پیرامون تعرفه‌ها) به ۵۲/۶ واحد کاهش یافت. شاخص استخدام آمریکا در ماه سپتامبر نیز نسبت به ماه اوت از ۵۳/۱ واحد به ۵۰/۴ واحد (کمترین سطح از فوریه ۲۰۱۴) افت کرد. روز پنجشنبه، نرخ دلار در برابر ین پس از افت به کمترین سطح ۴ هفته گذشته (۱۰۶/۴۹)، در نهایت ۰/۳ درصد تضعیف گردید. نرخ یورو در برابر دلار ۰/۱ درصد تقویت شد. در این روز، شاخص دلار با ۰/۲ درصد افت به ۸۶/۹۸ رسید. لازم به ذکر است؛ افزایش موقعیت‌های خرید دلار به بالاترین سطح ۳ ماه گذشته، به دلیل انتظارات سرمایه‌گذاران برای عملکرد بهتر سایر اقتصادهای بزرگ از جمله اروپا نسبت به اقتصاد آمریکا، موجب تقویت دلار طی هفته‌های اخیر شده بود. روز پنجشنبه، به دنبال اعلام رئیس گروه نمایندگان حزب محافظه کار (حزب بوریس جانسون) مبنی بر امکان فراهم شدن شرایط حصول یک توافق قابل تحمل با پیشنهادات اخیر دولت در مورد برکت، نرخ لیره استرلینگ در برابر دلار ۰/۶ درصد تقویت شد. **روز جمعه،** شاخص دلار پس از افزایش طی معاملات اولیه، به دلیل انتشار گزارش اشتغال ضعیف‌تر از انتظار آمریکا، کاهش یافت. اما به طور کلی، به دلیل احتیاط سرمایه‌گذاران پیرامون ریسک‌های سیاسی آمریکا و ادامه مذاکرات تجاری این کشور با چین، دلار موضع بر قدرت خود را حفظ نمود. مطابق آمار، در ماه سپتامبر، ۱۲۶ هزار شغل به بخش غیرکشاورزی آمریکا افزوده شده که کمتر از پیش‌بینی اقتصاددانان شرکت‌کننده در نظرسنجی روتیز (۱۴۵ هزار شغل) است. مطابق آمارهای بازبینی شده؛ گزارش قبلی اشتغال بخشی غیرکشاورزی در ماه اوت (۱۳۰ هزار شغل) با تجدیدنظر صعودی به ۱۶۸ هزار شغل تغییر کرد. لازم به ذکر است؛ نرخ بیکاری آمریکا به ۳/۵ درصد (کمترین سطح حدود ۵۰ سال گذشته) رسیده است. کاهش نرخ بیکاری آمریکا موجب تقلیل گمانه‌زنی‌ها پیرامون کاهش نرخ‌های بهره آمریکا در ۲ نشست آتی فدرال رزرو گردید. در معاملات میان وقت روز جمعه، شاخص دلار با ۰/۱ درصد کاهش به ۹۸/۸۰۵ رسید. نرخ دلار در برابر ین تضعیف و نرخ یورو در برابر دلار ۰/۲ درصد تقویت شد.

فلزات قیمتی: روز چهارشنبه، انتشار گزارش ضعیف‌تر از انتظار استخدام بخش خصوصی آمریکا درست یک روز پس از انتشار گزارش دیگری مبنی بر تضعیف فعالیت‌های تولیدات کارخانه‌های این کشور، باعث افزایش نگرانی‌های اقتصادی شده؛ در نتیجه، بهای نقدی طلا و بهای طلای قراردادهای آتی آمریکا به ترتیب ۱/۶ و ۱/۳ درصد تقویت شدند. در این روز، ذخایر طلای بزرگترین صندوق معاملاتی با پشتوانه طلای جهان (اس پی دی آر گلد شیرز) به ۹۲۳/۷۶ تن افزایش یافت. روز چهارشنبه، بهای نقره، پلاتین و پالادیوم به ترتیب ۲/۳، ۱/۵ و ۲/۱ درصد رشد داشتند. **روز پنجشنبه،** در پی انتشار آمارهای ضعیف اقتصاد آمریکا که باعث تعمیق نگرانی‌ها پیرامون رشد اقتصادی این کشور و تقویت گمانه‌زنی‌ها پیرامون کاهش بیشتر نرخ‌های بهره آمریکا توسط فدرال رزرو شد، بهای طلا با پیش از ۱ درصد رشد در معاملات اولیه، به بالاترین سطح ۲۵ سپتامبر (۱۵۱۸/۵۰ دلار در هر اونس) رسید. در این روز، بهای نقدی طلا و بهای طلای قراردادهای آتی آمریکا به ترتیب ۰/۵ و ۰/۴ درصد تقویت شدند. روز پنجشنبه، بهای نقره و پلاتین به ترتیب ۰/۳ و ۰/۲ درصد رشد داشت و بهای پالادیوم ۲ درصد افزایش یافت. بهای طلا و بهای قراردادهای آتی آمریکا به ترتیب ۰/۳ و ۰/۱ درصد تقویت شدند. طی هفته جاری، بهای نقدی طلا ۸/۰ درصد افزایش یافت. روز جمعه، بهای نقره و پالادیوم به ترتیب ۰/۲ و ۰/۳ درصد تقویت و بهای پلاتین ۰/۹ درصد تضعیف شد. شایان ذکر است؛ کاهش ۵ درصدی بهای پلاتین طی هفته جاری، بیشترین افت هفتگی بهای این فلز از ماه اوت است.

نفت خام: روز چهارشنبه، نامیدی بازارهای مالی جهان به دلیل انتشار آمارهای ضعیف اقتصادی آمریکا، موجب بروز نگرانی‌ها پیرامون مزاد عرضه بازار نفت شد و انتشار آمارهای رسمی مبنی بر افزایش ذخایر نفت خام آمریکا، با دامن زدن بر این نگرانی‌ها، نفت پیش از ۲ درصدی بهای نفت را در پی داشت. مطابق اعلام اداره اطلاعات انرژی آمریکا، ذخایر نفت خام این کشور در هفته گذشته ۳/۱ میلیون بشکه افزایش یافته که بسیار فراتر از انتظارات تحلیل‌گران مبنی بر افزایش ۱/۶ میلیون بشکه‌ای بوده است. همچنین، اداره مذکور در این روز اعلام کرد؛ ذخایر نفت خام کوشینگ اوکلاهما (مرکز تحویل نفت وست تگزاس اینترتیدی) در هفته اخیر ۲۰۱ هزار بشکه کاهش یافته است. معامله‌گران معتقدند؛ اعلام تنش‌های جغرافیایی سیاسی در خاورمیانه نیز بر قیمت‌های نفت فشار نزولی وارد کرده است. یوئین در کنفرانس مهم انرژی روسیه گفت؛ استفاده از همه ابزارهای موجود برای تعادل در بازارهای انرژی مهم است. وی متعهد شد که روسیه همچنان یکی از بازیگران اصلی توافق کاهش تولید اوپک باقی خواهد ماند. همچنین، سبیل المزروعی، وزیر نیرو و صنایع امارات متحده عربی، گفت؛ سطح مورد تایید برای تولید کشورهای عضو توافق کاهش تولید اوپک همان است که پیش از این در آخرین جلسه مشترک کمیته نظارت وزیران اعلام شده بود. روز چهارشنبه، بهای نفت برنت و بهای نفت آمریکا به ترتیب ۱/۲۰ و ۹۸ سنت در هر بشکه کاهش یافت. **روز پنجشنبه،** پس از آن که به دلیل انتشار آمارهای ضعیف اقتصادی آمریکا، بهای نفت سبک این کشور در معاملات اولیه تا حدود پایین‌ترین سطح دو ماه اخیر افت کرده اما در نهایت، به دلیل حمایت بازار سهام، بهای نفت با افت اندک به کار خود خاتمه داد. شایان ذکر است؛ به دلیل حمایت اوپک و متحدانش از کاهش عرضه، همچنین کاهش‌های غیر ارادی در تولید نفت نظیر افت صادرات ایران و ونزولا به دلیل تحریم‌های آمریکا، بهای نفت برنت در سال جاری میلادی حدود ۷ درصد افزایش یافته است. با وجود این، نگرانی‌ها پیرامون تضعیف چشم‌انداز اقتصادی، حمایت از طرف عرضه و تحت الشعاع قرار داده و چشم‌انداز احتلال بیشتر در تولید نفت خاورمیانه، به تنها نگرانی سرمایه‌گذاران تبدیل شده است. روز پنجشنبه، عبدالعزیز بن سلمان، وزیر انرژی عربستان، اظهار داشت؛ تولید نفت این کشور که پس از حملات به تاسیسات نفتی آرامکو کاهش یافته بود، به طور کامل احیا شده است. در پایان معاملات این روز، بهای نفت برنت و بهای نفت آمریکا به ترتیب ۲ سنت افزایش و ۱۹ سنت کاهش داشت. **روز جمعه،** در پی رشد اشتغال آمریکا که برخی نگرانی‌های بازارهای مالی مبنی بر کاهش تقاضای نفت بر اثر کندی اقتصاد جهانی را برطرف کرد، بهای نفت حدود ۱ درصد افزایش یافت؛ هرچند بهای نفت برنت و نفت آمریکا در هفته اخیر به ترتیب ۵/۷ و ۵/۵ درصد (بیشترین کاهش هفتگی آن‌ها از ماه ژوئیه) افت داشت که دومین کاهش هفتگی متوالی محسوب می‌شود. مطابق گزارش شرکت خدمات انرژی بیکر هیوز؛ در هفته منتهی به ۱۴ اکتبر، شرکت‌های انرژی آمریکا تعداد چاه‌های فعال این کشور را با ۳ حلقه کاهش (هفتمین هفته کاهش متوالی)، به ۷۱۰ حلقه (کمترین تعداد از بی ۲۰۱۷) رساندند. طبق اعلام کمیسیون معاملات آتی کالاها، اساسی آمریکا در روز جمعه ۵۸۷/۶۹ بولی، خالص موقعیت‌های خرید آتی و اختیار نفت‌خام آمریکا در هفته منتهی به ۱ اکتبر را با ۶۶ هزار و ۴۷۱ قرارداد کاهش به ۱۴۸ هزار و ۹۰ قرارداد رساندند. در پایان معاملات روز جمعه، بهای نفت برنت و بهای نفت آمریکا به ترتیب ۶۶ و ۲۶ سنت افزایش یافت.

تاریخ	نوع فلز	قیمت فروش هر تن، انواع فلزات غیر آهنی، در بورس لندن (دلار)				
		آلومینیوم	مس	سرب	نیکل	قلع
جمعه ۱۴ اکتبر ۲۰۱۹		۱۷۰۱/۵	۵۵۹۹	۲۱۴۸	۱۷۹۰۵	۱۶۳۵۰
پنجشنبه ۱۳ اکتبر ۲۰۱۹		۱۶۹۷	۵۶۲۶	۲۰۹۶	۱۷۷۸۵	۱۶۴۵۰
چهارشنبه ۱۲ اکتبر ۲۰۱۹		۱۶۹۷	۵۶۲۹	۲۰۷۷	۱۷۶۷۰	۱۶۳۰۰

نرخ سیرده سه ماهه	نرخ SDR، ارزهای عمده، فلزات قیمتی، نفت خام و بهره بین بانکی					
	چهارشنبه ۱۲ اکتبر ۲۰۱۹		پنجشنبه ۱۳ اکتبر ۲۰۱۹		جمعه ۱۴ اکتبر ۲۰۱۹	
انواع ارز و فلزات قیمتی	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک
	حق برداشت مخصوص*	-	۱/۶۲۸۹	-	۱/۳۵۶۷	-
یورو*	۱/۰۹۱۵	۱/۰۹۵۹	-	۱/۰۹۶۵	۱/۰۹۷۰	۱/۰۹۸۰
لیره انگلیس*	-	۱/۲۲۹۸	-	۱/۲۳۲۹	-	۱/۲۳۳۴
فرانک سوئیس	-	۰/۹۹۶۸	-	۰/۹۹۸۸	-	۰/۹۹۵۷
ین ژاپن	۱۰۷/۶۴	۱۰۷/۱۷	۱۰۷/۱۲	۱۰۶/۹۱	-	۱۰۶/۹۳
بهره دلار	-	-	-	-	-	-
طلا	۱۴۹۲/۶	۱۵۰۲/۶۶	۱۵۱۷/۱	۱۵۰۹/۶۵	۱۴۹۹/۱۵	۱۵۰۹/۶۶
نقره	۱۷/۲۶	۱۷/۶۲	۱۷/۶	۱۷/۶۰	۱۷/۶۰۵	۱۷/۵۹
پلاتین	۸۷۹	۸۸۹/۴۴	۸۹۳	۸۸۸/۵۹	۸۷۳	۸۸۱/۹۰
نفت خام	۵۷/۶۹**	۵۲/۶۴***	۵۷/۷۱**	۵۲/۴۵***	۵۸/۳۷**	۵۲/۸۱***
سبب نفت اوپک	-	۵۸/۷۲	-	۵۷/۹۶	-	-

* هر واحد به دلار آمریکا ** نفت خام برنت *** نفت خام پایه آمریکا **** نرخ بهره

کاهش شدید رشد اقتصادی عربستان سعودی در فصل دوم سال جاری میلادی

خبرگزاری رویترز، مورخ ۲۰۱۹/۰۹/۳۰ (۱۳۹۸/۰۷/۰۸) - مطابق آمارهای دولتی منتشره در روز دوشنبه؛ به دلیل کاهش تولید نفت عربستان سعودی (بزرگ‌ترین صادرکننده نفت دنیا)، رشد اقتصادی این کشور در فصل دوم سال جاری میلادی به شدت کاهش یافته که باعث افزایش نگرانی‌ها پیرامون انقباض اقتصادی عربستان در سال جاری میلادی شده است.

اقتصاد عربستان سعودی در فصل دوم سال جاری میلادی نسبت به فصل مشابه سال قبل، تنها ۰/۵ درصد رشد داشته که کمتر از رشد ۱/۶۶ درصدی فصل اول می‌باشد.

لازم به ذکر است؛ آخرین انقباض اقتصادی عربستان در سال ۲۰۱۷ بود که پس از آن به دلیل افزایش تولید نفت، رشد اقتصادی این کشور طی سال ۲۰۱۸ به ۲/۲ درصد رسید.

عربستان سعودی (بزرگ‌ترین اقتصاد عربی) به دنبال سرمایه‌گذاری است تا اقتصاد این کشور را با متنوع‌سازی از صرف نفتی بودن خارج کند، اما کاهش رتبه اعتباری عربستان توسط آژانس اعتبارسنجی فیچ در روز دوشنبه، به اقتصاد این کشور ضربه زد.

آژانس اعتبارسنجی فیچ، با اشاره به وخامت شرایط مالی عربستان و افزایش درگیری‌های جغرافیایی - سیاسی و نظامی در خلیج فارس پس از حمله به تاسیسات نفتی آرامکو، رتبه اعتباری این کشور را از A+ به A کاهش داد.

لازم به ذکر است؛ عربستان سعودی برای حمایت از بازار نفت، تولید نفت خود را بیش از میزان سهمیه تعیین شده در توافق کاهش تولید اوپک، پایین آورده است. از این رو، برخی از اقتصاددانان در اوایل ماه جاری، رشد کم و یا رکود اقتصاد این کشور را پیش‌بینی نمودند.

مطابق آمارهای دولتی؛ در سه ماهه دوم سال جاری میلادی، تولید ناخالص داخلی عربستان در بخش نفتی ۳/۰۲ درصد کاهش یافته، در حالی که در بخش غیر نفتی ۲/۹۴ درصد رشد داشته است. شایان ذکر است؛ رشد بخش غیر نفتی، ناشی از فعالیت‌های بخش خصوصی با حمایت صندوق ثروت ملی (صندوق سرمایه‌گذاری عمومی) می‌باشد که از برخی پروژه‌های زیرساختی بزرگ حمایت می‌کند.

مونیکا مالک، اقتصاددان ارشد بانک کامرشیا ابوظبی، در این خصوص گفت: «جنبه مثبت این اطلاعات، تقویت فعالیت‌های غیرنفتی واقعی عربستان است. آمارهای مذکور حاکی از رشد بیشتر سرمایه‌گذاری در این کشور می‌باشد.»

وی ضمن پیش‌بینی انقباض ۰/۱ درصدی اقتصاد واقعی عربستان سعودی در سال جاری میلادی؛ اظهار داشت: «با توجه به کوچک شدن بخش نفتی عربستان سعودی به دلیل اعمال محدودیت در تولید نفت این کشور با هدف حمایت از قیمت آن؛ انتظار می‌رود، رشد تولید ناخالص داخلی عربستان کاهش یابد.»

جیسون تووی، اقتصاددان ارشد بازارهای نوظهور در کپیتال اکونومیکس، گفت: «تضعیف آمارهای اقتصادی نشان‌دهنده کند شدن رشد اقتصادی عربستان سعودی بین سه ماهه اول و دوم سال جاری ناشی از کاهش تولید نفت این کشور است.» وی افزود: «در حالی که تولید نفت عربستان در فصل اول سال جاری میلادی نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۱ درصد افزایش داشته؛ طی فصل دوم با رشد منفی مواجه شده است. به طور خلاصه می‌توان گفت؛ در حال حاضر اقتصاد این کشور به طور رسمی در رکود است.»

مطابق آمارهای روز دوشنبه، رشد فصلی اقتصاد عربستان در سه ماهه دوم نسبت به سه ماهه اول سال جاری میلادی ۰/۶۴ درصد کاهش یافته است.

آژانس اعتبارسنجی اس‌اند‌پی روز جمعه اعلام کرد: به طور عمده، به دلیل کاهش تولید نفت عربستان طبق توافق کاهش تولید اوپک و همچنین حمله به تاسیسات نفتی این کشور، پیش‌بینی می‌شود که تولید ناخالص داخلی عربستان طی سال جاری میلادی حدود ۰/۴ درصد کاهش یابد. این پیش‌بینی پس از آن صورت گرفت که موسسه مودیز در پی انتظارات برای کاهش تولید نفت عربستان، پیش‌بینی رشد اقتصادی سال ۲۰۱۹ این کشور را از ۱/۵ درصد (پیش‌بینی قبلی) به ۰/۳ درصد تنزل داد.